

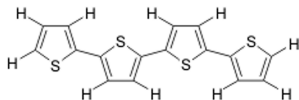
Teoretyczna interpretacja widma elektroabsorpcji 2,2':5',2'':5'',2''' - tetratiofenu

Waldemar Kulig

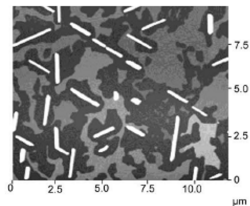
Kraków, 19.06.2006

Cele pracy

Celem mojej pracy było znalezienie fizycznie spójnej parametryzacji modelowego hamiltonianu pozwalającej na teoretyczną interpretację eksperymentalnego widma elektroabsorpcji [3] cienkiej warstwy 2,2':5',2'':5'',2''' - tetratiofenu osadzonej na kryształe ftalanu potasu.

2,2':5',2'':5'',2''' - tetratiofen
 α -tetratiofen (α -4T)

Czym jest elektroabsorpcja?

Elektroabsorpcja jest techniką spektroskopową polegającą na pomiarze zmiany współczynnika absorpcji ($\Delta\alpha$) w wyniku przyłożenia zewnętrznego pola elektrycznego ($\mathbf{F}$).

$$\Delta\alpha = \frac{\partial\alpha}{\partial E}\Delta E + \frac{1}{2}\frac{\partial^2\alpha}{\partial E^2}(\Delta E)^2 + \dots \quad (1)$$

Zewnętrzne pole elektryczne wywołuje zmianę energii przejścia opisaną wzorem:

$$\Delta E(\mathbf{F}) = E(\mathbf{F}) - E(0) = -(\mathbf{m}_i - \mathbf{m}_j) \cdot \mathbf{F} - \frac{1}{2}\mathbf{F} \cdot \Delta\mathbf{p} \cdot \mathbf{F} \quad (2)$$

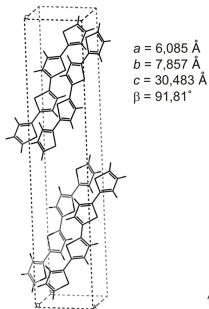
Czym jest elektroabsorpcja?

Podstawiając równanie (2) oraz obcinając wyrażenie (1) na drugim wyrazie rozwinięcia ze względu na stosunkowo niewielkie wartości stosowanych pól otrzymujemy wzór będący podstawą interpretacji widm elektroabsorpcji:

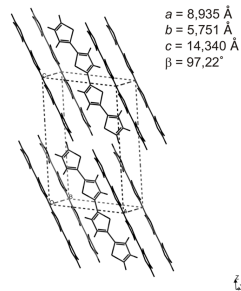
$$\begin{aligned} \Delta\alpha \approx & -\frac{\partial\alpha}{\partial E}((\mathbf{m}_i - \mathbf{m}_j) \cdot \mathbf{F} + \frac{1}{2}\mathbf{F} \cdot \Delta\mathbf{p} \cdot \mathbf{F}) \\ & - \frac{1}{2} \frac{\partial^2\alpha}{\partial E^2}((\mathbf{m}_i - \mathbf{m}_j) \cdot \mathbf{F} + \frac{1}{2}\mathbf{F} \cdot \Delta\mathbf{p} \cdot \mathbf{F})^2 \end{aligned} \quad (3)$$

Struktura krystalograficzna

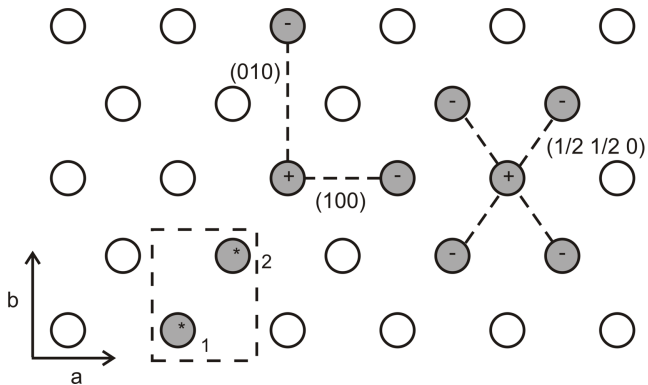
Faza niskotemperaturowa [6] α -4T/LT

Faza wysokotemperaturowa α -4T/HT

Modelowy kryształ

Parametryzacja modelu I

Wielkości niezbędne do parametryzacji modelowego hamiltonianu:

- **energie i momenty przejść do stanów typu Frenkla**
Na podstawie dostępnych wartości literaturowych oszacowano położenie (w skali energii) najniższego stanu typu Frenkla przyjmując wartość: 2,54 eV.
- **zmiana polaryzowalności molekuly w trakcie wzbudzenia**
Analogicznie, jak wcześniej dla podobnych przypadków, przyjęto 60Å^3 .
- **momenty dipolowe stanów CT**
Obliczone na podstawie przybliżenia ładunków punktowych.

Parametryzacja modelu I

Wielkości niezbędne do parametryzacji modelowego hamiltonianu:

- **energie i momenty przejść do stanów typu Frenkla**
Na podstawie dostępnych wartości literaturowych oszacowano położenie (w skali energii) najniższego stanu typu Frenkla przyjmując wartość: 2,54 eV.
- **zmiana polaryzowalności molekuly w trakcie wzbudzenia**
Analogicznie, jak wcześniej dla podobnych przypadków, przyjęto $60\text{\AA}^3$.
- **momenty dipolowe stanów CT**
Obliczone na podstawie przybliżenia ładunków punktowych.

Parametryzacja modelu I

Wielkości niezbędne do parametryzacji modelowego hamiltonianu:

- **energie i momenty przejść do stanów typu Frenkla**
Na podstawie dostępnych wartości literaturowych oszacowano położenie (w skali energii) najniższego stanu typu Frenkla przyjmując wartość: 2,54 eV.
- **zmiana polaryzowalności molekuly w trakcie wzbudzenia**
Analogicznie, jak wcześniej dla podobnych przypadków, przyjęto $60\text{\AA}^3$.
- **momenty dipolowe stanów CT**
Obliczone na podstawie przybliżenia ładunków punktowych.

Parametryzacja modelu II

- energie i momenty przejść do stanów typu CT

$$E_{CT} = I - A + P_{e-h} + C$$

$$I - A = 5.4 \text{ eV (DFT/B3LYP/6-31G}^*) \text{ [1]}$$

$P_{e-h} + C$ z obliczeń mikroelektrostatycznych.

Energia ekscytonów typu CT [eV]		
$(\frac{1}{2}, \frac{1}{2}, 0)$	(100)	(010)
2.926	3.121	3.329

Parametryzacja modelu II

- energie i momenty przejść do stanów typu CT

$$E_{CT} = I - A + P_{e-h} + C$$

$$I - A = 5.4 \text{ eV (DFT/B3LYP/6 - 31G}^*) \text{ [1]}$$

$P_{e-h} + C$ z obliczeń mikroelektrostatycznych.

Energia ekscytonów typu CT [eV]		
$(\frac{1}{2}, \frac{1}{2}, 0)$	(100)	(010)
2.926	3.121	3.329

Parametryzacja modelu II

- energie i momenty przejść do stanów typu CT

$$E_{CT} = I - A + P_{e-h} + C$$

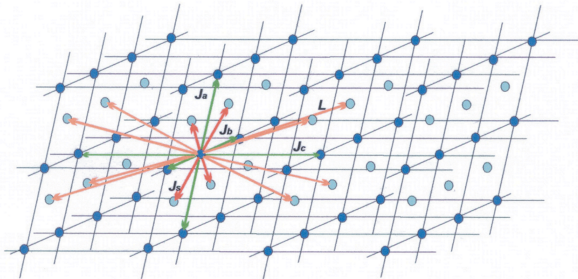
$$I - A = 5.4 \text{ eV (DFT/B3LYP/6 - 31G}^*) \text{ [1]}$$

$P_{e-h} + C$ z obliczeń mikroelektrostatycznych.

Energia ekscytonów typu CT [eV]		
$(\frac{1}{2}, \frac{1}{2}, 0)$	(100)	(010)
2.926	3.121	3.329

Parametryzacja modelu III

- całki przeniesienia ładunku sprzęgające stany typu CT

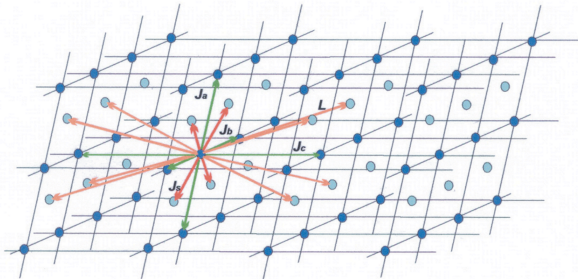

$$E^{\pm}(k_l, k_m, k_n) = E_0^{\pm} + 2 \cdot \left(J_a^{\pm} \cos(k_l a) + J_b^{\pm} \cos(k_m b) + J_c^{\pm} \cos(k_n c) \right) \pm$$

$$|2J_s^{\pm} + 4L^{\pm} \cos(k_n c)| \sqrt{1 + \cos(k_l a) + \cos(k_m b) + \cos(k_l a) \cdot \cos(k_m b)}$$

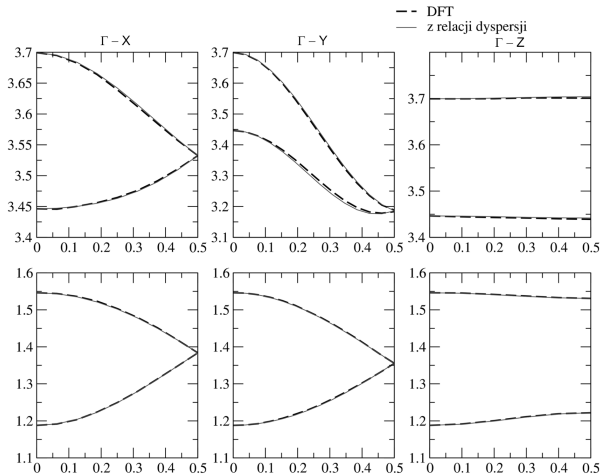
Parametryzacja modelu III

- całki przeniesienia ładunku sprzęgające stany typu CT

$$E^\pm(k_l, k_m, k_n) = E_0^\pm + 2 \cdot \left(J_a^\pm \cos(k_l a) + J_b^\pm \cos(k_m b) + J_c^\pm \cos(k_n c) \right) \pm \\ |2J_s^\pm + 4L^\pm \cos(k_n c)| \sqrt{1 + \cos(k_l a) + \cos(k_m b) + \cos(k_l a) \cdot \cos(k_m b)}$$

Parametryzacja modelu IV

Parametryzacja modelu V

Wartości całek przeniesienia ładunku wyznaczonych dla eksperymentalnej struktury krystalograficznej:

PASMO WALENCYJNE				
J_a [eV]	J_b [eV]	J_c [eV]	L [eV]	J_s [eV]
-0.00421	0.00288	-0.00233	± 0.00155	∓ 0.04171
PASMO WIRTUALNE				
0.01009	0.09676	0.00070	± 0.00028	∓ 0.03220

Parametryzacja modelu VI

- **całki rezonansowe sprzęgające stany typu Frenkla na różnych molekułach**

Obliczone na podstawie przybliżenia oddziaływania dipol-dipol dla momentów przejścia.

- **całki dysocjacyjne sprzęgające stany typu Frenkla ze stanami typu CT**

Wartości tych całek są z reguły bardzo podobne do wartości całek przeniesienia ładunku [2, 4].

Parametryzacja modelu VI

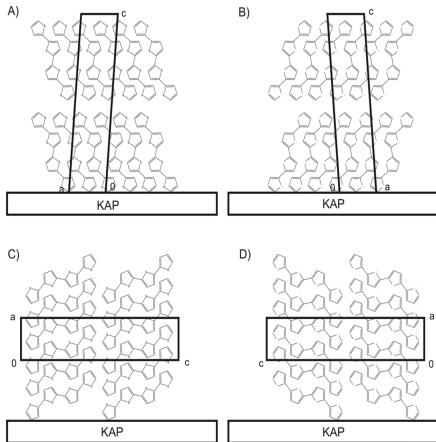
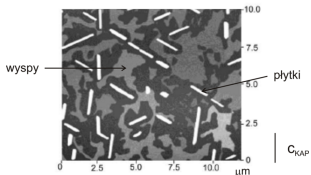
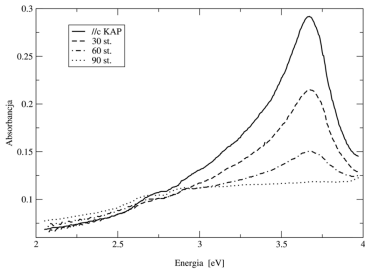
- **całki rezonansowe sprzęgające stany typu Frenkla na różnych molekułach**

Obliczone na podstawie przybliżenia oddziaływania dipol-dipol dla momentów przejścia.

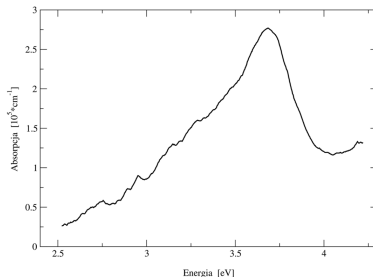
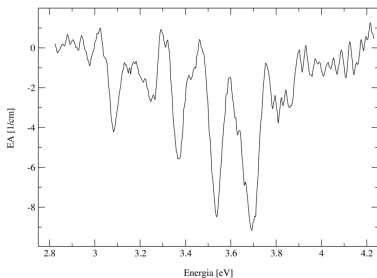
- **całki dysocjacyjne sprzęgające stany typu Frenkla ze stanami typu CT**

Wartości tych całek są z reguły bardzo podobne do wartości całek przeniesienia ładunku [2, 4].

Tekstura filmu [5]

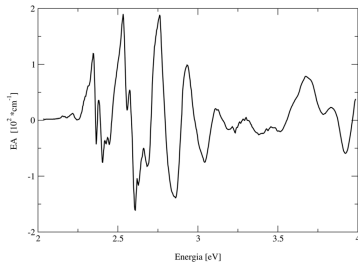
Widmo eksperymentalne

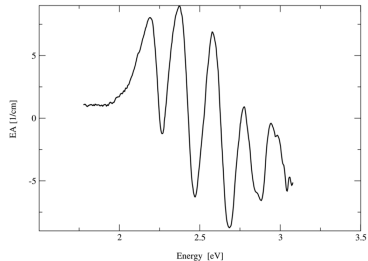
Warunki, w których było wykonane widmo:

- - cienka warstwa α -tetratiofenu o średniej grubości 25 nm na powierzchni (010) kryształu ftalanu potasu
- - temperatura pomiaru - 15 K
- - wartość przyłożonego pola elektrycznego - 28 kV/cm

Inne widma EA

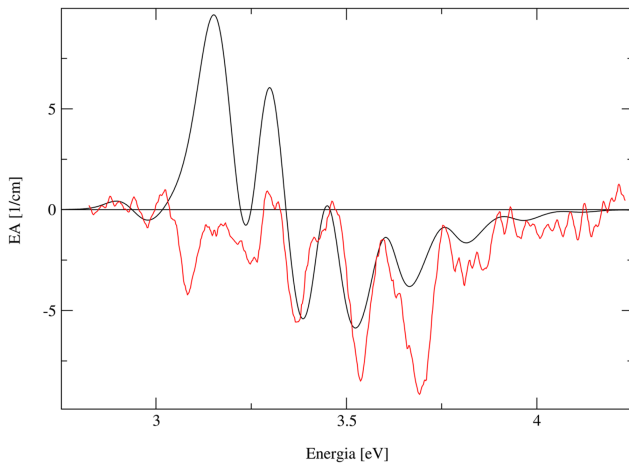

Widmo EA polikrystalicznej warstwy
 α -6T [3]

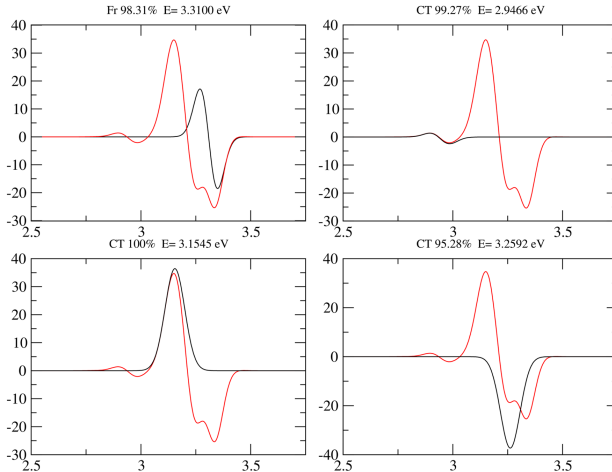

Widmo EA polikrystalicznej warstwy
 α -8T [7]

Widmo teoretyczne

Udział stanów własnych w lini 0-0

Podsumowanie

Możliwe przyczyny różnic pomiędzy widmem teoretycznym a eksperymentalnym:

- brak uwzględnienia drugiej populacji krystalitów
- brak uwzględnienia wyższych stanów ekscytonowych
- użyty model efektów wibronowych
- brak uwzględnienia efektów polarytonowych

Podsumowanie

Możliwe przyczyny różnic pomiędzy widmem teoretycznym a eksperymentalnym:

- brak uwzględnienia drugiej populacji krystalitów
- brak uwzględnienia wyższych stanów ekscytonowych
- użyty model efektów wibronowych
- brak uwzględnienia efektów polarytonowych

Podsumowanie

Możliwe przyczyny różnic pomiędzy widmem teoretycznym a eksperymentalnym:

- brak uwzględnienia drugiej populacji krystalitów
- brak uwzględnienia wyższych stanów ekscytonowych
- użyty model efektów wibronowych
- brak uwzględnienia efektów polarytonowych

Podsumowanie

Możliwe przyczyny różnic pomiędzy widmem teoretycznym a eksperymentalnym:

- brak uwzględnienia drugiej populacji krystalitów
- brak uwzględnienia wyższych stanów ekscytonowych
- użyty model efektów wibronowych
- brak uwzględnienia efektów polarytonowych

Podsumowanie

Wnioski:

- opracowałem spójną fizycznie parametryzację modelowego hamiltonianu pozwalającą na jakościową reprodukcję widma eksperymentalnego,
- otrzymałem poprawną reprodukcję sygnału elektroabsorpcyjnego oraz dobrą energetykę stanów CT,
- niedoskonałości stosowanego podejścia oraz niezwykłość interpretowanego widma przyczyniły się do nieidealnego odtworzenia widma doświadczalnego.

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

Bibliografia I

M. Andrzejak and P. Petelenz.

Theoretical estimates of charge transfer state energies in sexithiophene.

Mol Cryst Liq Cryst Sci Technol Sect A, 355:65, 2001.

R. W. Munn, P. Petelenz, and W. Siebrand.

Theoretical evaluation of the frequency and intensity of low-energy charge-transfer transitions in aromatic hydrocarbon crystals. i. anthracene.

Chem Phys, 111:209–221, 1987.

Bibliografia II

S. Möller, G. Weiser, and F. Garnier.

Electric field effects on the davydov components of a strong intramolecular transition: α -sexithiophene single crystals.
Phys Rev B, 61:15749, 2000.

P. Petelenz.

Charge transfer effects in the pressure dependence of the ultraviolet absorption spectra of polyacene crystals.
Chem Phys, 138:35–44, 1989.

Bibliografia III

A. Sassella, D. Besana, A. Borghesi, F. Meinardi, S. Tavazzi, and R. Tubino.

Growth of quaterthiophene thin films on potassium acid phthalate by organic molecular beam deposition.

Synth Met, 121:1421, 2001.

T. Siegrist, Ch. Kloc, R.A. Laudise, H.E. Katz, and R.C. Haddon.

Crystal growth, structure, and electronic band structure of α -4t polymorphs.

Adv Mater, 10:379 –385, 1998.

Bibliografia IV

Ch. Videlot-Ackermann, T. Isoshima, A. Yassar, T. Wada, H. Sasabe, and D. Fichou.

Third-order nonlinear optical properties of oligothiophene-based thin films investigated by electroabsorption spectroscopy: Influence of conjugated chain length and electron-withdrawing substituents.

Synth Met, 156:154–161, 2006.